

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	C - соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність	C5 Соціологія
Освітня програма	Врегулювання конфліктів та медіація
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	очна(денна)
Рік підготовки, семестр	2 курс, весняний семестр
Обсяг дисципліни	2 кредити/60 годин: лекції 16 год., семінарські 14 год, самостійна робота 30 год.
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік, МКР
Розклад занять	https://schedule.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: проф. кафедри економіки і підприємництва, д.е.н. Тульчинська Світлана Олександрівна e-mail: tucha@ukr.net Семінарські: старший викладач кафедри економіки і підприємництва Кожемяченко Ольга Олександрівна e-mail: koolga@ukr.net
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/NzQ3MTQwNjU3NDMx?cjc=2e3dkfv

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Навчальна дисципліна «Національна економіка» відноситься до циклу загальної підготовки. Її предметом є дослідження особливостей формування та функціонування національної економіки як єдиної динамічної системи та підсистеми світового господарства

Завданням дисципліни є формування у студентів здатностей виявляти соціальну проблематику суспільних процесів, відповідально приймати рішення з урахуванням соціальних, культурних, етичних, екологічних цінностей, правових норм.

Студенти матимуть можливість опанувати інструментарієм пошуку, систематизації, аналізу інформації, отриманої з різних джерел, приймати зважені рішення.

У контексті індивідуальної роботи студентам пропонується провести аналіз показників національної економіки, застосовуючи методи економіко-математичного моделювання зробити прогноз, запропонувати план коригує заходів.

Компетентності, що формуються дисципліною, відповідно до освітньо-професійної програми “Врегулювання конфліктів та медіація”:

ЗК 05 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 08 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11 Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 12 - Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК 03 Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.

Програмні результати навчання:

РН 04 Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.

Засвоєння дисципліни передбачає:

- розуміння генезису формування національної економіки;
- знання складових економічного потенціалу, аналіз потенційних загроз, пов’язаних із станом економічного потенціалу;
- знання базових моделей успішних економік;
- знання особливостей формування галузевої, територіальної структури національної економіки;
- знання принципів і застосування інструментів державного регулювання національної економіки;
- вміння аналізувати, складати прогноз показників національної економіки;
- вміння аналізувати національні інтереси, загрози і виклики національної економіки (внутрішній і зовнішній аспект);
- вміння застосувати отримані знання для проведення соціологічних досліджень у сфері соціально-економічного розвитку країни.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: дисципліна базується на загальних знаннях, здобутих під час навчання в школі, що створюють загальну світоглядну і методологічну основу для сприйняття студентами змісту пропонованої дисципліни.

Постреквізити: Соціологія економіки і підприємництва, Підготовка кваліфікаційної роботи.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Національна економіка: загальне і особливе.

Тема 2. Теоретичний базис національної економіки.

Тема 3. Економічні моделі і економічні системи національної економіки.

Тема 4. Потенціали національної економіки.

Тема 5. Функціонування інфраструктури національної економіки.

Тема 6. Державність і державне регулювання національної економіки

Тема 7. Демократія, економічний порядок, економічна безпека національної економіки.

Тема 8. Програмування і прогнозування національної економіки.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базові:

1. Кожемяченко О.О. Національна економіка. Сертифікований дистанційний курс, що розміщений на платформі дистанційного навчання «Сікорський». Сертифікат: серія ДК»№0080, протокол №8 від 02.06.2023 р. Режим доступу: <https://classroom.google.com/c/NTk5NjIzMjQwMzY0?cjc=jcrrjvc>.
2. Тульчинська С. О., Кожемяченко О. О., Кузьмінська Н. Л., Шашина М. В. Національна економіка. Підручник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 359 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/67190> (дата звернення: 01.07.2024).
3. Національна економіка: опорний конспект лекцій для студентів: галузь знань 05 «Соціальні і поведінкові науки» освітнього ступеня «Бакалавр» в електронному вигляді, укладач Кожемяченко О.О.; Ухвалено методичною радою; Протокол № 7; 29.03.2018 р.
4. Національна економіка: розрахункова робота для студентів: галузь знань «Соціальні і поведінкові науки» освітнього ступеня «Бакалавр» в електронному вигляді, укладач Кожемяченко О.О.; Ухвалено методичною радою; Протокол № 7; 29.03.2018 р.

Допоміжна:

1. Принципи ринкової економіки. Кругообіг в ринковій економіці. Громадянська освіта 10 клас. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=UeZQwjpp-Q0>
2. Енциклопедичний словник-довідник. URL: <http://history.org.ua/LiberUA/978-966-02-5696-5/59.pdf>
3. Державна служба статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
4. Про офіційну статистику : Закон України від 16.08.2022 р. № 2524-IX. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>
5. Кодекс практики Європейської статистики. Державна служба статистики України. URL: https://ukrstat.gov.ua/md/doc/Code_of_practice.pdf
6. Римский клуб, юбилейный доклад. Вердикт: «Старый Мир обречен. Новый Мир неизбежен!». Блог Олега Матвейчева – ЖЖ. URL: <https://matveychev-oleg.livejournal.com/6653054.html>
7. Аджемоглу Д., Робінсон Д. Чому нації занепадають. Походження влади, багатства і бідності / пер. з англ. Олександр Дем'янчук. 7-ме вид. К. : Наш формат, 2022. 440 с.
8. Національна доповідь «Цілі Сталого Розвитку: Україна». Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf>
9. Середа Ю.В. Соціальний капітал в Україні та інших країнах Європи: легітимність агрегованого конструкту Український соціум. 2013. № 4(47). С. 81-97. URL: https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2013/10/81-97__no-4__vol-47__2013__UKR.pdf
10. The 2023 Legatum Prosperity Index. The Legatum Centre for National Prosperity. URL: https://www.prosperity.com/download_file/view_inline/4789
11. Startseite. Statistisches Bundesamt. URL: <https://www.destatis.de>
12. Богатые французы спасаются от налогов в Бельгии. LB.ua. URL: https://rus.lb.ua/world/2012/12/12/182212_bogatie_frantsuzi_spasayutsya.html
13. Гаврилишин Б. Дороговкази в майбутнє : До ефективніших суспільств. Доповідь Римському клубові. К. : Основи, 1993. С. 12-15.

14. Особливості японського державного регулювання. Реферат. Освіта.UA. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/gov_reg/18270/
15. Дроботюк О. В. Еволюція моделі економічного розвитку КНР – sinologist. Українська асоціація китаєзнавців. URL: <https://sinologist.com.ua/drobotyuk-o-v-evolyutsiya-modeli-ekonomichnogo-rozvytku-kr/>
16. Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів) : Закон України від 23.09.2021 р. № 1780-IX. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1780-20#Text>
17. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2002 р. № 2210-III. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
18. EU Commission's Recommendations for Ukraine's EU candidate status | EEAS. The Diplomatic Service of the European Union | EEAS. URL: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/eu-commissions-recommendations-ukraines-eu-candidate-status_en?s=232
19. Методика моніторингу Інтернет-сайтів органів місцевого самоврядування. Інститут Громадянського Суспільства. URL: <http://old.csi.org.ua/?p=965>
20. Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади : Постанова КМУ 04.01.2002 № 3. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3-2002-%D0%BF#Text>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на літературу та завдання на СРС)
1	Лекція 1. Національна економіка: загальне і особливе Національна економіка як соціально-економічне явище і наукова дисципліна. Передумови формування національної економіки. Об'єкти і суб'єкти національної економіки і їх взаємозв'язок. Основні економічні показники національної економіки. Методи аналізу показників національної економіки. Література: Баз.: 1,2,3. Доп.3: Завдання на СРС: 1. Національна економіка і макроекономіка – це різні наукові дисципліни. В чому різниця? 2. Як ви вважаєте, чи є сформованою українська політична нація. Відповідь аргументуйте. 3. Ви ознайомились з 10-ма ознаками сформованості національної економіки. Назвіть їх і розкрийте зміст двох будь-яких на вибір. 4. Назвіть суб'єкти національної економіки. Поясніть сутність будь-яких двох на вибір. 5. На ресурсі www.ukrstat.gov.ua знайдіть дані, які характеризують обсяг виробництва, зайнятість, рівень цін в Україні за попередні чотири роки. Назвіть ці показники, охарактеризуйте тенденції щодо зміни цих показників. 6. Чи можна за динамікою показника ВВП (ВВП) робити висновок відносно розвитку економіки? Відповідь аргументуйте. 7. Чи можна за величиною показника рівня безробіття чи інфляції зробити висновок про реальну кількість безробітних, чи реальне зростання цін? Відповідь аргументуйте. 8. Розкрийте сутність індексу розвитку людського потенціалу (ІРЛП). Знайдіть значення цього індексу на поточний рік: максимальний, мінімальний, в Україні, в країнах-сусідах України. З якими країнами Україна має близьке значення ІРЛП? Зробіть висновки.

	9. Розкрийте сутність рейтингу <i>doing business</i>. Знайдіть цей рейтинг за поточний рік: максимальний, мінімальний, в Україні, в країнах-сусідах України. З якими країнами Україна знаходиться поряд в цьому рейтингу? Зробіть висновки. 10. Є дуже багато цікавих неординарних індексів вимірювання рівня цін, ділової активності. Наведіть приклад одного з таких індексів.
2	Лекція 2. Теоретичний базис національної економіки. Антологія економічних учень до XX століття. Теорії національної економіки XX століття. Сучасні теорії національної економіки і тенденції розвитку економічної думки. Теорії суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки. Література: Баз.: 1,2,3. Доп.1, 3: Завдання на СРС: 1. Поясніть зміст меркантилізму. На чому наполягали фізіократи, аргументуючи свої економічні погляди. 2. Розкрийте зміст класичної політекономії. 3. В чому полягає сутність марксистського вчення. 4. Теорія Мальтуса. Чи є докази цієї теорії в сучасному світі? Чи є безапеляційні спростування? 5. Кейніанство. Зміст теорії. Інструменти державного управління, які пропонує ця теорія. Чи є вони ефективними в сфері реального державного управління? 6. Інституціоналізм. Які інститути національної економіки є найвпливовішими в Україні? Чи є на вашу думку студентство інститутом національної економіки? 7. Концепція сталого розвитку. Розкрийте її сутність. 8. Теорія соціально-економічних устроїв та насильства Д. Норта. 9. Ознайомтесь із доповіддю Римського клубу. Короткий зміст і Ваша думка з приводу цієї доповіді. 10. Розкрийте основні проблеми формування суспільства добробуту.
3	Лекція 3. Економічні моделі і економічні системи національної економіки. Економічна система: визначення і основні структурні елементи. Класифікація економічних систем. Ринкові моделі національних економік. Особливості формування та розвитку національної економіки України. Література: Баз.: 1,2,3. Доп.1,3,26,27: Завдання на СРС: 1. Дайте визначення системи. Прокоментуйте таку властивість системи як стійкість. 2. Дайте визначення економічної системи. Прокоментуйте складові системи економічних відносин. 3. Класифікуйте економічні системи за типом власності на засоби виробництва. 4. Наведіть основні ознаки традиційної ринкової, командно-адміністративної, змішаної системи. 5. Охарактеризуйте доіндустріальне, індустріальне, постіндустріальне суспільство. 6. Розкрийте сутність цивілізаційного підходу до класифікації економічних систем. Чи можна «руський мир» вважати окремою системою з точки зору цивілізаційного підходу? 7. Особливості ліберальної ринкової моделі економіки. 8. Особливості соціально-орієнтованої ринкової економіки. 9. Східно-азійська модель ринкової економіки. 10. Особливості і виклики перехідної економіки.
4	Лекція 4. Потенціали національної економіки. Поняття та склад потенціалу національної економіки. Природно-ресурсний потенціал. Демографічний та трудовий потенціал. Науково-технічний потенціал. Інформаційний потенціал. Виробничий потенціал. Зовнішньоекономічний потенціал.

	Екологічний потенціал. Література: Баз.: 1,2,3. Доп.3: Завдання на СРС: 1. Як співвідносяться категорії суспільне виробництво і національне багатство? 2. Дайте визначення людського капіталу. Як ви думаєте, у кого вартість людського капіталу більше – у студента другого курсу віком 19 років, чи у викладача ВНЗ віком 55 років? 3. Природно-ресурсний потенціал і його складові. Класифікація природних ресурсів. 4. Назвіть основні характеристики демографічного потенціалу. Трудовий потенціал. 5. Як ви вважаєте, які компоненти наукового потенціалу можуть стати аргументом для створення в Україні технопарків, технополісів, «сिलіконової долини»? Дайте визначення інформації. 6. Що відноситься до інформаційного ресурсу країни? 7. Інформаційний потенціал України. 8. Структура виробничого потенціалу України (ukrstat.gov.ua). 9. Структура експортного потенціалу (ukrstat.gov.ua) 10. Назвіть основні джерела забруднення території України. Як військові дії впливають на екологію?
5	Лекція 5. Функціонування інфраструктури національної економіки. Поняття інфраструктури. Виробнича інфраструктура. Соціальна інфраструктура. Ринкова інфраструктура. Література: Баз.: 1,2,3. Доп.3: Завдання на СРС: 1. Дайте визначення інфраструктури. Якість інфраструктури свідчить про розвиток суспільства. Чи згодні ви з цим висловом? Аргументуйте свою думку. 2. Енергетична інфраструктура: кількісні і якісні показники (ukrstat.gov.ua). 3. Транспортна інфраструктура: кількісні і якісні показники (ukrstat.gov.ua). 4. Інформаційна інфраструктура: кількісні і якісні показники (ukrstat.gov.ua). 5. Соціально-побутова інфраструктура: кількісні і якісні показники (ukrstat.gov.ua). 6. Соціально-духовна інфраструктура: кількісні і якісні показники (ukrstat.gov.ua). 7. Особливості формування освітньої інфраструктури. «Нова українська школа (НУШ)» - принципи формування нової системи освіти в Україні. 8. Особливості реформування медичної галузі. Інфраструктура медичних послуг. 9. Ринкова інфраструктура. Функції інфраструктури ринку. 10. Основні елементи ринкової інфраструктури. Прокоментуйте функції такого елементу ринкової інфраструктури як засоби масової інформації.
6	Лекція 6. Державність і державне регулювання національної економіки. Державне управління: сутність, функції і принципи. Держава як організаційний стрижень господарської системи національної економіки. Державна економічна політика і інструменти державного регулювання економіки. Фінансово-бюджетне регулювання. Грошово-кредитне регулювання. Цінове регулювання. Валютне регулювання. Література: Баз.: 1,2,3. Доп.3: Завдання на СРС: 1. Дайте визначення державності. Держава і економіка, держава і суспільство – історія економічної і політичної думки. 2. Ринок не може профінансувати фундаментальну науку, освіту, медицину а держава може. Чи справедливим є це твердження на сьогодні? Наведіть приклади. 3. Що можна віднести до так званих «провалів ринку». Які інструменти державного управління, що дозволяють долати ці «провали» ви знаєте? 4. Функції державного управління. Прокоментуйте дві будь-які на вибір. 5. Дайте визначення державної економічної політики.

	6. Дайте визначення державного регулювання економіки. Об'єкти і зміст державного регулювання. 7. Фінансово-бюджетне регулювання. 8. Податки. Функції податків. Види податків. Крива Лаффера. Вивести на екран і пояснити сутність. Чи відповідає податкове навантаження в Україні максимуму кривої Лаффера? 9. Кредитно-грошове регулювання. Облікова ставка і норма резервування. Які величини цих показників є актуальними на сьогодні? 10. Цінове регулювання. Валютне регулювання.
7	Лекція 7. Демократія, економічний порядок, економічна безпека національної економіки. Поняття економічної безпеки національної економіки. Принципи забезпечення економічної безпеки України. Складові економічної безпеки України. Загрози економічній безпеці України. Ризики національної економіки. Література: Баз.: 1,2,3. Доп.3,25: Завдання на СРС: 1. Економічна безпека як складова національної безпеки. 2. Розкрийте зміст теорії потенційних конфліктів (ТПК). Чи знаходяться викладачі і студенти (студенти один з одним) завжди в стані потенційного конфлікту відповідно до ТПК? 3. Принципи забезпечення економічної безпеки, основні задачі в сфері економічної безпеки України. 4. Складові фінансової безпеки. 5. Макроекономічна, зовнішньоекономічна безпека. 6. Інвестиційна, науково-технологічна, енергетична, безпека. 7. Соціальна, демографічна безпека. 8. Продовольча, виробнича безпека. 9. Внутрішні і зовнішні загрози економічній безпеки. 10. Що включає економічний механізм зниження стратегічних ризиків?
8	Лекція 8. Програмування і прогнозування національної економіки. Зміст і сутність програмування. Державна національна програма. Види програм. Прогноз, процес формування прогнозу. Державний прогноз економічного і соціального розвитку національної економіки. Алгоритм прогнозування національної економіки. Література: Баз.: 1,2,3. Доп.3: Завдання на СРС: 1. Програма, економічна програма, програмування. Дайте визначення. 2. Види програм. Загальний розподіл програм. 3. Цільові комплексні програми. Їх структуризація за змістом. 4. Програми соціально-економічного розвитку. 5. Прогноз, прогнозування, класифікація прогнозів. 6. Довгостроковий, середньостроковий, короткостроковий державний прогноз економічного і соціального розвитку. 7. Роль і функції прогнозування національної економіки. 8. Джерела інформації для складання прогнозу і способи прогнозування. 9. Стадії наукового аналізу об'єкта. 10. Аналіз отриманих результатів прогнозування.

Практичні заняття

Основними цілями практичних занять є закріплення та поглиблення знань, які отримані на лекціях та в процесі самостійної підготовки студентів, сприяння та розвинення у студентів навичок самостійного та аналітичного мислення, вміння вести дискусію, відстоювати власну точку зору, аналізувати дані та узагальнювати отриману інформацію.

№з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, посилання на літературу та завдання на СРС)
1	Тема 1. Національна економіка: загальне і особливе. Практичне заняття 1. Дослідження показників національної економіки. Індексний аналіз. Література: Баз.:1, 4. Доп.3: Завдання на СРС: Виконання індексного аналізу показників національної економіки (за варіантами). Проходження тесту 1.
2	Тема 2. Теоретичний базис національної економіки. Практичне заняття 2. Економічні теорії як відображення соціально-економічного стану суспільства. Фактори розвитку національної економіки. Метод попарного порівняння. Література: Баз.:1, 4. Доп.3: Завдання на СРС: Економічний аналіз із застосуванням методу попарного порівняння (за варіантами). Проходження тесту 2.
3	Тема 3. Економічні моделі і економічні системи національної економіки. Практичне заняття 3. Моделі національної економіки. Навчальні дебати «Успішні моделі національної економіки». Література: Баз.: 1.2.3. Доп.:1, 3, 27. Завдання на СРС: підготовка до навчальних дебатів. Проходження тесту 3.
4	Тема 4. Потенціали національної економіки. Практичне заняття 4. Оцінка трудового потенціалу регіонів. Збирання даних. Абсолютні і відносні показники. Графічна подача результатів. Пелюсткова діаграма. Література: Баз: 1,4. Доп.3: . Завдання на СРС: Проведення оцінки трудового потенціалу регіонів України (за варіантами). Проходження тесту 4. Тема 5. Функціонування інфраструктури національної економіки. Практичне заняття 5. Оцінка інформаційної інфраструктури регіонів України з використанням методу моніторингу. Сутність методу моніторингу. Література: Баз: 1,4. Доп.3, 31,32: . Завдання на СРС: Оцінка інформаційної комфортності органів місцевого самоврядування (моніторинг сайтів за варіантами). Проходження тесту 5.
5	Тема 6. Державність і державне регулювання національної економіки. Практичне заняття 6. Форма державного устрою як чинник соціально-економічної взаємодії в системі «держава-регіони». Навчальні дебати «Форми державного устрою» Література: Баз.: 1,2,3. Доп.3: . Завдання на СРС: підготовка до дебатів. Проходження тесту 6. Тема 7. Демократія, економічний порядок, економічна безпека національної економіки. Практичне заняття 7. Економічна політика політичних партій. Навчальні дебати «Економічна політика моєї партії» Література: Баз.: 1,2.3. Доп.: 37. Завдання на СРС: підготовка до дебатів. Проходження тесту 7.
6	Тема 8. Програмування і прогнозування національної економіки. Практичне заняття 8. Економіко-математичні методи прогнозування показників національної економіки.

	Методологія прогнозу. Оцінка якості прогнозу. Література: Баз.: 1, 4. Доп.3: . Завдання на СРС: прогнозування показників національної економіки (за варіантами). Проходження тесту 8.
7	Модульна контрольна робота

Політика та контроль

5. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять

Відвідування лекційних і семінарських занять є бажаним.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Календарний рубіжний контроль

Атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами. На першій атестації студент отримує «атестовано», якщо його поточний рейтинг на час атестації складає 20 і більше балів. На другій проміжній атестації студент отримує «атестовано», якщо його поточний рейтинг на час атестації складає 40 і більше балів. У випадку, якщо цей показник не відповідає вимогам, виставляється «не атестований». Відпрацювання «не атестації» здійснюється на консультаціях з викладачем шляхом усної відповіді на питання для поточного контролю.

Академічна доброчесність.

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>. 3

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

6. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що він отримує за наступні види робіт:

- 1) підготовка питань у форматі лекції-конференції;
- 2) проходження тестів;
- 3) виконання модульної контрольної роботи (МКР);
- 4) участь у навчальних дебатах.
- 5) робота «студент перевіряє студента».

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1.	Лекції (підготовка питань у форматі лекції-конференції)	24	3 (2 бали – доповідь, 1 бал – презентація, студенти готуються в командах, бали отримують всі учасники команди)	8	24
3.	Тестове опитування	16	2 (8 тестів по 10 тестових питань, кожна правильна відповідь -0,2 бали)	8	16
4.	Практичні заняття (участь у дебатах)	16	4 (максимальний бал отримує команда-переможець, переможець визначається таємним голосуванням учасників дебатів)	4	16
5.	Модульна контрольна робота (МКР)	24	24 (6 балів-вчасність, 6 балів – достовірність інформації, 6 балів – правильність розрахунків, 6 балів – оформлення відповідно до вимог)	1	24
6	Робота «студент перевіряє студента»	20	20 (вчасно подано рецензію на МКР колеги, оцінену за методикою п.5)	1	20
	Всього			100	

Заохочувальні бали

Всього не більше 10 балів за такі види робіт:

- за науково-дослідницьку діяльність (участь у конференціях, конкурсах студентських робіт, публікації);
- участь у факультетських олімпіадах з дисципліни та всеукраїнських олімпіадах.

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни доводиться до здобувачів на заліку під час заліково-екзаменаційної сесії.

Здобувачі, які мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань.

Зі здобувачами, які мають рейтингову оцінку менше 60 балів, а також з тими здобувачами, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку, проводиться залік у формі тестування (Google-форма, 20 питань).

Кожне питання оцінюється в 5 балів (5*20 = 100 балів)

Критерії оцінювання:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 5 балів;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) – 4 бали;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) – 3 бали;
- «незадовільно» – повна пасивність на семінарському занятті – 0 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

7. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Дистанційне навчання

Можливе синхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відеоконференцій та освітньої платформи Сікорський для дистанційного навчання в університеті.

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено старший викладач кафедри економіки і підприємництва, к. е. н., доц. Кожемяченко О.О,

Ухвалено кафедрою економіки і підприємництва (протокол № 21 від 12.06.2026 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол №11 від 16.06.2026 р.)